Sygn. akt ***XVIII Ko 49/16***

WYROK
W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 26 maja 2017r.

Sąd Okręgowy w Warszawie w XVIII Wydziale Karnym w składzie:

Przewodniczący: SSO Paweł du Château

Protokolant: protokolant sądowy Katarzyna Wysocka, sekretarz sądowy Agata Bandura

przy udziale prokuratora Prokuratury Okręgowej w Warszawie Krystyny Nogal- Załuskiej

po rozpoznaniu na rozprawie w dniach 16 marca 2017r., 18 maja 2017r.

sprawy z wniosku ***K. K.*** przeciwko Skarbowi Państwa

o odszkodowanie za poniesioną szkodę i zadośćuczynienie za doznaną krzywdę w trybie ustawy z dnia 23 lutego 1991r. o uznaniu za nieważne orzeczeń wydanych wobec osób represjonowanych za działalność na rzecz niepodległego bytu Państwa Polskiego (Dz.U. z 2015r., poz. 1583 j.t.)

na podstawie art. 8 ust. 1 i art. 13 powyższej ustawy

orzeka:

I. zasądza od Skarbu Państwa na rzecz K. K. kwotę ***92.064,12 zł*** (dziewięćdziesiąt dwa tysiące sześćdziesiąt cztery złote i dwanaście groszy) tytułem odszkodowania za poniesioną szkodę wraz z ustawowymi odsetkami od dnia uprawomocnienia się wyroku do dnia zapłaty;

II. zasądza od Skarbu Państwa na rzecz K. K. kwotę ***270.000,00 zł*** (dwieście siedemdziesiąt tysięcy złotych) tytułem zadośćuczynienia za doznaną krzywdę wraz
z ustawowymi odsetkami od dnia uprawomocnienia się wyroku do dnia zapłaty;

III. w pozostałym zakresie wniosek o zasądzenie odszkodowania i zadośćuczynienia oddala;

IV. kosztami postępowania obciąża Skarb Państwa.

Sygn. akt ***XVIII Ko 49/16***

UZASADNIENIE

Wnioskiem z dnia 28 lipca 2016r. (data wpływu do Sądu Okręgowego
w W.) K. K. poprzez swojego pełnomocnika wystąpił z żądaniem zasądzenia na jego rzecz od Skarbu Państwa kwoty 360.000,00 zł tytułem zadośćuczynienia oraz kwoty 130.000,00 zł tytułem odszkodowania (wniosek
z załącznikami k. 2-35 akt XVIII Ko 49/16). To żądanie wywiódł z uwagi na zastosowane wobec niego rzeczywiste pozbawienie wolności w okresie od dnia
9 marca 1985r. do dnia 13 września 1986r., , w sprawie prowadzonej przed Sądem Wojewódzkim w W.pod sygn. akt IV K 230/85, a następnie przed Sądem Najwyższym w sprawie sygn. V KO 32/86.

Uzasadniając wniosek o zasądzenie zadośćuczynienia, pełnomocnik wnioskodawcy wskazała na następujące elementy:

-podczas zatrzymania K. K. został przez służby antyterrorystyczne, które wtargnęły na tajne spotkanie Rady Politycznej (...) w W., a w którym brał udział, zrzucony z krzesła, obezwładniony, skuty kajdankami, po czym przewieziony na przesłuchanie do MSW;

-zastosowanie tymczasowego aresztowania spowodowało, że K. K. zmuszony był przebywać z więźniami kryminalnymi, tzw. „grypsującymi", którzy oczekiwali od niego poddania się rygorom i zwyczajom przez nich narzuconych. Osoby te wymusiły na wnioskodawcy nauczenie się tzw. „slangu", migowego alfabetu, za pomocą których się porozumiewali. Niepoddanie się zasadom narzuconym przez te osoby, stanowiło dla wnioskodawcy wyeliminowanie go z takiej społeczności więziennej, a nadto możliwość stosowania względem wnioskodawcy kar cielesnych, które miał wymierzać sobie osobiście. Te kary przybierały postać biczowania się ręcznikiem (tzw. „marchewa"), uderzania się głową o szafkę (tzw. „czacha"), czy też wykonania narzuconej liczby przysiadów. Wnioskodawca przez współwięźniów był wielokrotnie namawiany do dokonywania samouszkodzeń ciała;

-w okresie stosowania tymczasowego aresztowania, K. K. był karany dyscyplinarnie. Jedną z takich kar, stosowaną kilkukrotnie wobec niego była kara, tzw. „twardego łoża", czy kara „14 dni twardego łoża". Ta pierwsza polegała na umieszczeniu wnioskodawcy w pawilonie z kryminalistami, z których jeden z nich był oskarżony o zabójstwo, przy czym cela, w której wówczas przebywał była pozbawiona kanalizacji, na dzień przypadało dla osadzonych w takiej celi tylko jedno wiadro wody zimnej, przeznaczonej zarówno do picia, jak i do mycia. Druga ze wskazanych kar polegała na umieszczeniu wnioskodawcy w celi z podestem
z desek, z jednym cienkim kocem. K. K. był wówczas zmuszony oddać na noc całość swojego ubrania, pozostając jedynie w bieliźnie. Budził się w nocy, odczuwając zimno, co było najbardziej dotkliwe zimą, zwłaszcza, że szyby w oknach celi, w której przebywał, były wybite. Dla ogrzania ciała, wykonywał przysiady. Inne cele, w jakich przebywał wnioskodawca nie posiadały osłoniętego sedesu, ani ciepłej wody. Wobec K. K. stosowano też inne kary dyscyplinarne, a mianowicie polegające na pozbawieniu prawa do korespondencji prywatnej na okres trzech miesięcy, pozbawieniu otrzymywania paczek od rodziny;

-w czasie pobytu w areszcie, K. K. został poddany „eksperymentowi".
Z uwagi na wybuch elektrowni jądrowej w C., podano mu przez trzy dni
z rzędu, talerz mleka i główkę zielonej sałaty, co nie było wówczas wskazane, po czym poddano badaniu lekarskiemu co do stanu gardła i migdałków. W tym czasie nie dostarczano mu do celi gazet;

-w areszcie, wnioskodawca odczuwał represje ze strony funkcjonariuszy więziennych, które miały na celu doprowadzenie go do psychicznego złamania. Kierowano go do psychologa więziennego, następnie nakłaniano podczas przesłuchań do przyznania się do winy i złożenia tzw. „ czynnego żalu";

-pobyt w warunkach więziennych odbił się na zdrowiu wnioskodawcy, wówczas uskarżał się na osłabienie, krwioplucie, bóle w nadbrzuszu i okolicy okołosercowej. Nabawił się owrzodzenia dwunastnicy, gruźlicy oskrzeli, nerwicy, a także z uwagi na złe warunki higieniczne grzybicy;

-zastosowanie tymczasowego aresztowania spowodowało, uniemożliwienie wnioskodawcy kontaktów z żoną E. K. przez trzy miesiące od zatrzymania. Brak widzeń z żoną przez ten czas odbił się na jego samopoczuciu i zdrowiu. Późniejsze widzenia z żoną odbywały się przez szybę, w obecności strażnika, następnie bezpośrednio, ale zawsze był obecny strażnik, przez co wnioskodawca był pozbawiony intymności i prawa do prywatnej rozmowy.

Uzasadniając zaś wniosek o przyznanie odszkodowania, pełnomocnik wnioskodawcy wskazała, że zastosowanie tymczasowego aresztowania spowodowało, że po trzech miesiącach od jego zastosowania, K. K. został zwolniony z pracy, co pozbawiło jego samego i jego żonę środków do życia, gdyż pozostawała ona na jego utrzymaniu. Wówczas średniomiesięczne zarobki K. K. wynosiły około (...) zł (przed denominacją). Ta sytuacja spowodowała, że żona wnioskodawcy zmuszona była pożyczać pieniądze od bliskich na codzienne życie, zamieszkać u rodziny wnioskodawcy, co z kolei przyczyniło się do tego, że K. K. po opuszczeniu aresztu musiał spłacić zadłużenie wobec najbliższych. Stan zdrowia, jaki wynikł z pobytu w areszcie, spowodował, że K. K. miał trudności w podjęciu zatrudnienia.

K. K. w toku przesłuchania przed Sądem w charakterze świadka potwierdził i uszczegółowił wszystkie, zawarte we wniosku okoliczności.

Wniosek K. K. w zakresie dotyczącym odszkodowania został zmodyfikowany przez jego pełnomocnika na rozprawie w dniu 18 maja 2017r. W tym dniu wysokość żądanego odszkodowania została określona na kwotę 116.896,00 zł (protokół rozprawy z dnia 18 maja 2017r. k. 129 akt XVIII Ko 49/16). Odnośnie zadośćuczynienia, pełnomocnik wnioskodawcy podtrzymała żądanie zgłoszone we wniosku.

Prokurator na powyższej rozprawie uznała żądanie wnioskodawcy co do kwoty 116.896,00 zł z tytułu odszkodowania i co do kwoty 228.000,00 zł z tytułu zadośćuczynienia.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

K. K. działalność niepodległościową rozpoczął w roku 1979, będąc uczniem Liceum Ogólnokształcącego. W początkach tej działalności uczestniczył
w kolportażu wydawniczym (...), współpracował
z pismem (...), wydawanego pod tytułem (...). W roku 1980 wstąpił do (...) ((...)) - partii politycznej o charakterze antykomunistycznym założonej przez L. M.. Przynależąc do tej partii brał udział w redagowaniu pism opozycyjnych takich, jak, m.in. (...), (...). Zajmował się też ich kolportażem. Podczas II Kongresu (...), który odbył się 22 grudnia 1984r. w W., K. K. został członkiem Rady Politycznej (...). Jedno ze spotkań Rady Politycznej (...) odbyło się w dniu 9 marca 1985r. w W.. Uczestniczył w nim między innymi K. K.. To spotkanie zostało przerwane przez funkcjonariuszy Służby Bezpieczeństwa (SB). Wówczas K. K. wraz z pozostałymi osobami uczestniczącymi w tym spotkaniu został zatrzymany. Zatrzymanie K. K. odbyło się z użyciem siły fizycznej, został on zrzucony z krzesła, zastosowano wobec niego chwyty obezwładniające. Skuto mu ręce kajdankami, co było bolesne, po czym przewieziono do siedziby MSW, która wówczas mieściła się przy ul. (...)
w W. (***dowód:*** zeznania wnioskodawcy k. 54-63, zeznania świadka E. K. k. 64-68, zeznania świadka M. M. k. 68-70 akt XVIII Ko 49/16).

Następnie w dniu 10 marca 1985r. K. K. postawiono zarzut popełnienia przestępstwa z art. 276§3 k.k. w zw. z art. 282a§1 k.k. w zw. z art. 10§2 k.k., po czym w tym samym dniu, na mocy postanowienia o sygn. akt (...), ówczesna Prokuratura Wojewódzka w W., zastosowała wobec wyżej wymienionego środek zapobiegawczy w postaci tymczasowego aresztowania (***dowód:*** postanowienia w sprawie (...) k. 1-2, k. 4 tom VI akt (...)). K. K. został osadzony w Areszcie Śledczym W. – M. przy ul. (...) w W. (***dowód:*** nakaz i pokwitowanie przyjęcia k. 5-6 tom VI akt (...)).

Do Sądu Wojewódzkiego w Warszawie wpłynął akt oskarżenia przeciwko między innymi K. K., w którym zarzucono mu popełnienie przestępstwa z art. 276§1 i 3 k.k. w zw. z art. 270§1 k.k., art. 273§1 i 2 k.k., art. 282a§1 k.k., art. 45 ustawy z dnia 26 stycznia 1984r.- prawo prasowe (Dz.U. Nr 5, poz. 24) w zw. z art. 10§2 k.k. Postępowanie karne przeciwko K. K.
w zakresie tego przestępstwa było prowadzone w sprawie o sygn. akt IV K 230/85.

W sprawie tej zapadł przed wyżej wymienionym Sądem w dniu 22 kwietnia 1986r. wyrok, mocą którego K. K. został uznany za winnego tego, że w okresie od sierpnia 1984r. do dnia 9 marca 1985r. w W. i innych miejscowościach w Polsce, działając wspólnie i w porozumieniu oraz z innymi osobami objętymi odrębnym postępowaniem, kierował nielegalnym związkiem pod nazwą „ (...)”, którego to związku ustrój miał pozostawać tajemnicą wobec organów państwowych, jako członek Rady Politycznej I i II kadencji i w ramach tego związku w celu wywołania niepokoju publicznego, powodowania napięć społecznych, atmosfery wrogości i nieufności wobec poczynań władzy, prowadził działalność przejawiającą się w: reorganizowaniu struktur „ (...)” i weryfikowaniu jej członków, wypracowywaniu aktualnego programu mającego na celu integrację konspiracyjnych ugrupowań do walki
z ustrojem socjalistycznym i władzami państwowymi o odzyskanie rzekomo utraconej niepodległości i suwerenności P.; szerzeniu przez zamierzony dobór materiałów politycznych i historycznych w redagowanych, wydawanych i

rozpowszechnianych, bez wymaganego zezwolenia, czasopismach o tytułach (...), (...), Gazeta (...), (...) i innych oraz w dokumentach związku tez,
w szczególności o braku niepodległości i suwerenności P., totalitaryzmie władz państwowych, poczynaniach tychże władz zmierzających do biologicznego
i kulturowego wyniszczenia narodu polskiego; podejmowaniu i przyłączaniu się do różnego rodzaju nielegalnych akcji i demonstracji, tj. popełnienia przestępstwa z art. 278§1 i 2 k.k. w zw. z art. 282a§1 k.k. w zw. z art. 45 prawa prasowego (Dz.U.
z 1984r. Nr 5, poz. 24) i art. 10§2 k.k. i za to przestępstwo skazany na karę 2 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności. Na poczet orzeczonej kary pozbawienia wolności, Sąd Wojewódzki w W. zaliczył okres stosowanego względem K. K. tymczasowego aresztowania, tj. od dnia 9 marca 1985r. do dnia 22 kwietnia 1986r. Nadto Sąd ten tytułem opłaty zasądził na rzecz Skarbu Państwa od K. K. kwotę 8.400,00 zł oraz obciążył go kosztami postępowania (***dowód:*** wyrok w sprawie IV K 230/85 k. 10-16 akt XVIII Ko 49/16, akta IV K 230/85).

Postanowieniem z dnia 12 września 1986r. sygn. V KO 32/86, Sąd Najwyższy co do K. K. umorzył postępowanie karne odnośnie sprawy IV K 230/85 na podstawie art. 4 ustawy z dnia 17 lipca 1986r. o szczególnym postępowaniu wobec sprawców niektórych przestępstw (Dz.U. Nr 26, poz. 126) i uchylił stosowane wobec wyżej wymienionego tymczasowe aresztowanie (***dowód:*** postanowienie w sprawie V KO 32/86 k. 17-21 akt XVIII Ko 49/16, akta IV K 230/85).

Wskutek rewizji nadzwyczajnej wniesionej przez Ministra Sprawiedliwości od wyroku Sądu Wojewódzkiego w Warszawie sygn. akt IV K 230/85 i od postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 12 września 1986r. sygn. V KO 32/86, Sąd Najwyższy
w dniu 22 listopada 1991r. w sprawie II KRN 80/91 wydał wyrok, którym uniewinnił K. K. od czynu przypisanego mu wyrokiem w sprawie IV K 230/85 i uchylił postanowienie wydane w sprawie V KO 32/86 (***dowód:*** wyrok w sprawie II KRN 80/91 k. 22-35 akt XVIII Ko 49/16, akta IV K 230/85).

K. K. został zwolniony z Aresztu Śledczego W.- M.
w W. w dniu 13 września 1986r. Był zatem pozbawiony wolności przez 1 rok 6 miesięcy i 4 dni, z czego ponad 1 rok i 1 miesiąc w warunkach tymczasowego aresztowania (***dowód:*** zeznania wnioskodawcy k. 54-63 akt XVIII Ko 49/16).

Od momentu zatrzymania poprzez cały okres pobytu w Areszcie Śledczym W.- M. w W., tj. od dnia 9 marca 1985r. do dnia 13 września 1986r., wnioskodawca K. K. doznał wielu negatywnych przeżyć z tą sytuacją związanych. Podczas zatrzymania doznał przemocy fizycznej, gdyż funkcjonariusze dokonujący tej czynności obezwładnili go, zakuli w kajdanki, które powodowały ból. Również i pobyt w Areszcie Śledczym W.- M., w którym został osadzony jako tymczasowo aresztowany, okazał się dla K. K. dotkliwy
i niekomfortowy z wielu względów od niego niezależnych. Zostało to spowodowane: umieszczeniem wnioskodawcy w celach aresztu ze sprawcami przestępstw kryminalnych, którzy narzucali mu swoje reguły, do których wnioskodawca chcąc nie chcąc musiał się dostosować (co wiązało się z obowiązkiem używania slangu więziennego, wrogiego podejścia do strażników więziennych, do wymiaru sprawiedliwości, dokonywania samouszkodzeń ciała), przy czym niestosowanie się do tych zasad wiązało się z koniecznością samoukarania (poprzez uderzanie głową
o szafki, czy uderzanie się mokrym, skręconym ręcznikiem); złymi warunkami higieniczno- sanitarnymi (brak codziennego dostępu do ciepłej wody, brak środków higieny osobistej, brak komfortu w załatwianiu potrzeb fizjologicznych, z uwagi na nie wydzielenie w celi kącika sanitarnego, niemożność częstszego wzięcia kąpieli w ciepłej wodzie, jak tylko jeden raz w tygodniu, mimo że zgodnie z zaleceniem lekarskim, wnioskodawca takie kąpiele powinien brać częściej), złymi warunkami bytowymi (przepełnione, ciasne, pozbawione szyb w oknach cele, w których występowały trudności ze swobodnym poruszaniem się, niezapewnienie właściwej odzieży stosownie do panujących warunków atmosferycznych, brak stosownej pościeli, niewłaściwe odżywianie, które wpłynęło na spadek wagi ciała); bezpodstawnym stosowaniem względem wnioskodawcy kar dyscyplinarnych (w tym kary tzw. „twardego łoża", stosowanej przykładowo za położenie się na łóżku w ciągu dnia; kary polegającej na odbieraniu, niszczeniu paczek żywnościowych, kary polegającej na pozbawieniu prawa do korespondencji prywatnej); uniemożliwieniem widzeń
z rodziną przez ponad trzy miesiące od zatrzymania (gdy już wyrażono zgodę na widzenie, odbywało się ono przez szybę, bądź w obecności strażnika więziennego, co pozbawiało prawa do prywatności rozmowy); dość długim czasem

oczekiwania na konsultację lekarską i wykonanie badań medycznych; wystąpieniem choroby wrzodowej dwunastnicy; nabawieniem się grzybicy, co miało związek
z niezagwarantowaniem odpowiednich środków higieny osobistej, jak i z brakiem możliwości skorzystania z częstszych kąpieli w ciepłej wodzie; agresją słowną
i fizyczną ze strony funkcjonariuszy więziennych, której wnioskodawca często doświadczał; nakłanianiem go do zmiany poglądów politycznych; wstrzymywaniem dostarczania gazet (***dowód:*** zeznania wnioskodawcy k. 54-63, zeznania świadka E. K. k. 64-68, opinia biegłego w zakresie chorób wewnętrznych
i gastroenterologii k. 108-110 akt XVIII Ko 49/16).

K. K. przed zastosowaniem wobec niego tymczasowego aresztowania był zatrudniony w Centrum (...)w W. jako (...). Pracę na tym stanowisku rozpoczął w dniu 20 września 1984r. Wymiar pracy wynosił 42 godziny tygodniowo z wynagrodzeniem wynoszącym (...) zł za godzinę pracy. Wnioskodawcy przysługiwała wówczas również premia regulaminowa (zwyczajowo w wysokości ok. 30% wynagrodzenia zasadniczego).

Powyższa umowa o pracę została wypowiedziana K. K. po upływie trzech miesięcy od zastosowania względem niego tymczasowego aresztowania. Przed tymczasowym aresztowaniem, K. K. wykonywał również prace dorywcze, polegające m.in. na maszynowym przepisywaniu tekstów, za które otrzymywał wynagrodzenie zbliżone wysokością do wynagrodzenia otrzymywanego z tytułu powyższej umowy o pracę (***dowód:*** zeznania wnioskodawcy k. 54-63, zeznania świadka E. K. k. 64-68, zeznania świadka M. M. k. 68-70, umowa o pracę z dnia 20 września 1984r. k. 118-119 akt XVIII Ko 49/16).

Po upływie 13 miesięcy od opuszczenia z aresztu śledczego, K. K. podjął pracę w bibliotece (...) w W.. Rozpoczął wykonywanie tej pracy w dniu 12 października 1987r. Pracę tą świadczył przez okres 18 miesięcy. Jego wynagrodzenie wynosiło wówczas połowę tego, co otrzymywał będąc zatrudniony na umowę o pracę w (...). Zanim jednak K. K. rozpoczął pracę w powyższej bibliotece, pozostawał bez zatrudnienia przez okres około 13 miesięcy (***dowód:*** zeznania wnioskodawcy k. 54-63, k. 127-128, zeznania świadka E. K. k. 64-68, zeznania świadka M. M. k. 68-70, legitymacja ubezpieczeniowa wnioskodawcy k. 85-89, k. 120-124 akt XVIII Ko 49/16).

Pobyt w areszcie śledczym pogorszył nie tylko sytuację materialną wnioskodawcy, ale odbił się na jego relacjach międzyludzkich i zdrowotnych. K. K. po opuszczeniu izolacji więziennej zmuszony był przez okres pozostawania bez zatrudnienia korzystać ze wsparcia finansowego rodziny
i znajomych. Spłacał długi, które zmuszona była zaciągnąć jego żona na podstawowe potrzeby życiowe, kiedy on był tymczasowo aresztowany. Wnioskodawca unikał kontaktów z ludźmi, stał się nerwowy, cierpiał na bezsenność. Z upływem czasu wrócił do prawidłowego życia zawodowego i rodzinnego (***dowód:*** zeznania wnioskodawcy k. 54-63, k. 127-128, zeznania świadków: E. K. k. 64-68, M. M. k. 68-70 akt XVIII Ko 49/16).

Przed zastosowaniem tymczasowego aresztowania, K. K. chorował na gruźlicę oskrzeli. W związku z tym był wówczas leczony w Instytucie (...)
w W.. Kiedy trafił do aresztu śledczego, leczenie w związku z tą chorobą było kontynuowane. Leczenie tej choroby zakończył po opuszczeniu izolacji więziennej (***dowód:*** zeznania wnioskodawcy k. 54-63, zeznania świadków: E. K. k. 64-68, M. M. k. 68-70, opinia biegłego pneumologa k. 80-84 akt XVIII Ko 49/16, karta informacyjna z leczenia zakładowego z 22 stycznia 1985r. k. 54-55, orzeczenie Komisji Lekarskiej przy Szpitalu (...) z dnia 25 czerwca 1985r. k. 191 tom VI akt (...), dokumentacja medyczna k. 90-98, legitymacja ubezpieczeniowa wnioskodawcy k. 85-89, k. 120-124 akt XVIII Ko 49/16).

Sąd zważył, co następuje:

Podstawą prawną roszczenia o zasądzenie odszkodowania
i zadośćuczynienia, z którym wystąpił K. K. jest art. 8 ust. 1 oraz art. 11 ust. 1 ustawy z dnia 23 lutego 1991r. o uznaniu za nieważne orzeczeń wydanych wobec osób represjonowanych za działalność na rzecz niepodległego bytu Państwa Polskiego (Dz.U. z 2015r., poz. 1583 j.t.).

Zgodnie z art. 8 ust. 1 ww. ustawy, osobie, wobec której stwierdzono nieważność orzeczenia albo wydano decyzję o internowaniu w związku
z wprowadzeniem w dniu 13 grudnia 1981r. w Polsce stanu wojennego, przysługuje od Skarbu Państwa odszkodowanie za poniesioną szkodę i zadośćuczynienie za doznaną krzywdę wynikłe z wykonania orzeczenia albo decyzji. Zgodnie zaś z art. 11 ust. 1 przywołanej powyżej ustawy, przepisy art. 8-10 mają odpowiednie zastosowanie również wobec osób, co do których zachodzą przesłanki do stwierdzenia nieważności orzeczenia, jeżeli oskarżonego uniewinniono lub postępowanie umorzono z powodów, o których mowa w art. 17§1 pkt 1 i 2 Kodeksu postępowania karnego, i nie zostało prawomocnie zasądzone odszkodowanie
i zadośćuczynienie, a osoby te były zatrzymane lub tymczasowo aresztowane. Roszczenia o odszkodowanie i zadośćuczynienie nie przedawniają się.

Przypomnieć należy, że by wystąpić z roszczeniem o odszkodowanie
i zadośćuczynienie na podstawie powyższych przepisów, konieczne jest spełnienie przez ubiegającego się warunku, by represje karne, które taką osobę dotknęły spowodowane były działaniami tej osoby w obronie niepodległego bytu Państwa Polskiego. Zgodnie bowiem z art. 1 ust. 1 ww. ustawy lutowej uznaje się za nieważne orzeczenia wydane przez polskie organy ścigania i wymiaru sprawiedliwości lub przez organy pozasądowe w okresie od rozpoczęcia ich działalności na ziemiach polskich, począwszy od 1 stycznia 1944r. do 31 grudnia 1989r., jeżeli czyn zarzucony lub przypisany był związany z działalnością na rzecz niepodległego bytu Państwa Polskiego albo orzeczenie wydano z powodu takiej działalności, jak również orzeczenia wydane za opór przeciwko kolektywizacji wsi oraz obowiązkowym dostawom.

Wnioskodawca K. K. powyższy warunek spełnił. Wchodził w skład ścisłej czołówki działaczy opozycji antykomunistycznej, którzy byli zrzeszeni
w (...) - partii o charakterze niepodległościowym
i antykomunistycznym, której hasłami były (...). Podejmowane przez niego działania miały na celu doprowadzenie do upadku ustroju totalitarnego
i odzyskania przez P. pełnej suwerenności i niepodległości. Właśnie w związku
z taką działalnością, K. K. został w dniu 9 marca 1985r. zatrzymany przez funkcjonariuszy ówczesnej Milicji Obywatelskiej, podczas zebrania Rady Politycznej (...), której był członkiem, a następnie tymczasowo aresztowany na mocy postanowienia prokuratora ówczesnej Prokuratury Wojewódzkiej w W. z dnia 10 marca 1985r. i osadzony w Areszcie Śledczym W. - M. w W., w którym przebywał do dnia 13 września 1986r.

Mając również na względzie fakt, iż w dniu 22 listopada 1991r. zapadł wobec K. K., przed Sądem Najwyższym, wyrok uniewinniający w sprawie II KRN 80/91, należy stwierdzić, że otworzył on drogę wnioskodawcy do ubiegania się
o odszkodowanie i zadośćuczynienie na podstawie ustawy lutowej, za okres jego rzeczywistego pozbawienia wolności, w tym stosowania tymczasowego aresztowania.

Wskazać należy, że na gruncie art. 8 ust. 1 i art. 11 ust. 1 ustawy lutowej odszkodowanie należne osobie represjonowanej powinno zrekompensować każdy uszczerbek w jej mieniu pozostający w związku przyczynowym z zatrzymaniem, tymczasowym aresztowaniem. Dla uwzględnienia zatem roszczenia
o odszkodowanie konieczne jest wykazanie i stwierdzenie zaistnienia normalnego związku przyczynowego pomiędzy zatrzymaniem, tymczasowym aresztowaniem,
a szkodą, która powstała na skutek tego zdarzenia (tak m.in. Sąd Apelacyjny
w G. w wyroku z dnia 26 października 2016r. II AKa 318/16). Co do zaś przesłanek ustalania wysokości zadośćuczynienia za krzywdę na kanwie ustawy lutowej, to zadośćuczynienie ma po prostu zrównoważyć negatywne przeżycia i jest swoistego rodzaju sankcją za naruszenie dóbr osobistych, dlatego jego zakres jest wyznaczony regulacjami prawa cywilnego, określającymi katalog dóbr osobistych. Chodzi tutaj o takie kwestie, jak: naruszenie wolności człowieka, również przy uwzględnieniu jej aspektu wewnętrznego, tj. wolności od obawy i strachu, od użycia przemocy czy zrealizowania groźby, naruszenie możliwości swobodnego dysponowania wartościami osobistymi. W tym zakresie należy uwzględnić czas pobytu w więziennej izolacji oraz okoliczności temu towarzyszące. Nadto

zadośćuczynieniu podlega naruszenie godności człowieka, tj. jego dobrego imienia, reputacji, poczucia własnej wartości. W tym aspekcie należy uwzględnić wykonywany przez wnioskującego zawód czy funkcję, związaną z tym odpowiedzialność
i społeczne zaufanie, pozycję społeczną, rozległość utrzymywanych kontaktów, sposób traktowania w prowadzonym postępowaniu, itp. W formie zadośćuczynienia należy też zrekompensować krzywdę związaną z naruszeniem nietykalności, prywatności, intymności niesłusznie osadzonego oraz z naruszeniem zdrowia
w postaci cierpień psychicznych związanych z pobytem, w tym i tych, które wiążą się z pogorszeniem stanu zdrowia, również fizycznego, czy nawet samą obawę
o możliwość jego pogorszenia z uwagi na warunki izolacji (tak Sąd Apelacyjny
w G. w wyroku z dnia 15 września 2016r. II AKa 249/16).

Przechodząc już do roszczeń wysuniętych przez wnioskodawcę należy wskazać, że orzeczenie w przedmiocie zasądzenia odszkodowania za poniesioną szkodę, jak i w przedmiocie zadośćuczynienia za doznaną krzywdę opierać się może jedynie na rzetelnych kryteriach zweryfikowanych przeprowadzonym postępowaniem dowodowym oraz powszechnie przyjętymi zasadami zakreślającymi granice subiektywnego odczucia krzywdy przez wnioskodawcę.

I tak, jeśli chodzi o zasądzenie zadośćuczynienia, wniosek złożony przez K. K. zasługuje na uwzględnienie, ale w części.

Należy zaznaczyć, że ustawa o uznaniu za nieważne orzeczeń wydanych wobec osób represjonowanych za działalność na rzecz niepodległego bytu Państwa Polskiego (ustawa lutowa) nie definiuje pojęcia zadośćuczynienia, stąd też miarodajne w tym względzie są przepisy prawa cywilnego materialnego, a zwłaszcza art. 445§1 k.c., z którego wynika, że zadośćuczynienie winno być „odpowiednie". „Odpowiednia suma", o której mowa w tym przepisie to wartość, która spełnia stawianą jej funkcję kompensacyjną, ale jednocześnie nie jest sposobem uzyskania nadmiernych korzyści finansowych. Jest określana indywidualnie
w oparciu o rodzaj, czas trwania cierpień fizycznych i psychicznych, ich natężenie,
a w odniesieniu do realiów niniejszej sprawy- stopień dolegliwości, z jakim wiązało się stosowanie względem K. K. tymczasowego aresztowania, a więc przykrości natury moralnej z tego wynikających. Dodać też należy, że „odpowiedniość" kwoty zadośćuczynienia, o której stanowi wyżej wskazany przepis art. 445§1 k.c. ma służyć złagodzeniu doznanej przez K. K. krzywdy,
a jednocześnie nie może być źródłem jego wzbogacenia. Kwota przyznana tytułem zadośćuczynienia winna bowiem być przybliżonym ekwiwalentem cierpień psychicznych i fizycznych. Przy określaniu wysokości zadośćuczynienia należy badać każdy przypadek indywidualnie i to pod różnymi względami, m.in. czas stosowania środka zapobiegawczego, jego rodzaj (izolacyjny, wolnościowy), wobec kogo został taki środek zastosowany.

W ocenie Sądu, wnioskodawca K. K. doznał krzywd i cierpień moralnych w następstwie pozbawienia go wolności, które trwało niespełna 19 miesięcy, tj. od dnia 9 marca 1985r. do dnia 13 września 1986r. Żądanie wnioskodawcy o zasądzenie zadośćuczynienia w związku z pozbawieniem go wolności jest uzasadnione z uwagi na następujące przesłanki, przy czym żądana przez niego kwota z tego tytułu przekracza sumę, którą należałoby uznać za adekwatną do okoliczności sprawy tj. fakt pozbawienia wolności wnioskodawcy w okresie od 9 marca 1985r. do dnia 13 września 1986r. oraz okoliczności, które to spowodowały, związane z działalnością wnioskodawcy na rzecz niepodległego bytu Państwa Polskiego, które potęgowały u niego poczucie cierpień moralnych, niesprawiedliwości i krzywdy.

Pobyt w izolacji więziennej był dla K. K. przeżyciem negatywnym zarówno w sferze psychicznej, jak i fizycznej. Został bowiem realnie pozbawiony możliwości decydowania o sobie na dość długi okres, bo niespełna dziewiętnastu miesięcy, przez co nie mógł w sposób dowolny podejmować decyzji odnośnie swojego miejsca pobytu, podróżowania, wykonywania wszelkich innych czynności, które w warunkach wolnościowych mógłby podejmować;

- wnioskodawca w czasie pozbawienia wolności był mężczyzną żonatym, a zatem odczucie doznawanej w tym okresie krzywdy potęgowała rozłąka z niedawno poślubioną żoną, brak wiedzy o jej losach, niemożność wspierania jej w trudach życia codziennego;

- wnioskodawca miał prawo do widzeń z żoną, jak i z pozostałymi członkami rodziny dopiero po trzech miesiącach od dnia jego zatrzymania, co budziło jego niepokój
i tęsknotę za najbliższymi. Gdy już miał zapewnione widzenia, odbywały się one przez szybę bądź w obecności strażnika więziennego, co pozbawiało wnioskodawcę prywatności prowadzonej rozmowy;

- negatywne przeżycia, związane z oderwaniem wnioskodawcy od satysfakcjonującej go, pod względem finansowym, pracy i działalności niepodległościowej
w (...). Po wyjściu na wolność, wnioskodawca, jako działacz niepodległościowy miał trudności w znalezieniu nowej pracy, gdyż powrót do poprzedniej nie był już możliwy. Przez okres pozostawania bez pracy musiał liczyć na pomoc materialną ze strony rodziny i znajomych. Zrodziła się w nim wówczas obawa o utrzymanie siebie i żony i przez to brak poczucia bezpieczeństwa. Gdy już znalazł pracę, co odbyło się przy udziale jego teściowej - M. M., z pierwszych zarobionych pieniędzy musiał spłacić zaciągnięte pożyczki;

- warunki pobytu w izolacji: funkcjonariusze więzienni stosowali wobec wnioskodawcy przemoc fizyczną, był szarpany, odnoszono się do niego obraźliwie, był przez nich szykanowany, grożono mu, nakłaniano do zmiany poglądów politycznych. Cele,
w których przebywał były ciasne, przepełnione, co powodowało trudności
w poruszaniu się w nich. Były one także niedogrzane, pozbawione szyb w oknach, co zwłaszcza w okresie zimowym było dla wnioskodawcy bardzo uciążliwe z uwagi na dokuczające zimno, co zakłócało spokojny sen. W celach, w których wnioskodawca przebywał panowały złe warunki higieniczno- sanitarne, gdyż brak było codziennego dostępu do ciepłej wody, brak środków higieny osobistej, brak komfortu w załatwianiu potrzeb fizjologicznych z uwagi na nie wydzielenie kącika sanitarnego, niemożność częstszego wzięcia kąpieli w ciepłej wodzie, jak tylko jeden raz w tygodniu, mimo, że zgodnie z zaleceniem lekarza więziennego wnioskodawca takie kąpiele powinien brać częściej. W celach, w których wnioskodawca przebywał nie było odpowiedniej pościeli, dysponował tylko jednym kocem, który nie zapewniał komfortu odpoczynku, snu, ochrony przez zimnem. Złe odżywianie prowadzone przez areszt, w którym przebywał spowodowało spadek jego wagi ciała. Warunki panujące w areszcie były dla wnioskodawcy warunkami odmiennymi, niecodziennymi, do których nie przywykł.

Nadto osadzenie wiązało się z koniecznością przebywania w celach ze sprawcami przestępstw kryminalnych, którzy narzucali mu swoje reguły, którym musiał się podporządkować, gdyż sprzeciw wiązał się z koniecznością samoukarania (poprzez uderzanie się głową o szafki, bicie się mokrym, skręconym ręcznikiem, wykonywanie przysiadów). Wnioskodawca przebywając z takimi ludźmi zmuszony był używać slangu więziennego, mieć wrogie podejście do strażników więziennych, do wymiaru sprawiedliwości, dokonywać samouszkodzeń ciała. Dotkliwością dla wnioskodawcy było również stosowanie wobec niego podczas pobytu w izolacji więziennej kar dyscyplinarnych, w tym kary tzw. „twardego łoża" stosowanej przykładowo za położenie się na łóżku w ciągu dnia, jak i kar polegających na: odbieraniu, niszczeniu paczek żywnościowych, które otrzymywał od rodziny, pozbawianiu prawa do korespondencji prywatnej, wstrzymywaniu dostarczania gazet.

Pobyt w areszcie wpłynął też na stan zdrowia wnioskodawcy. Dość długi czas musiał oczekiwać na konsultację lekarską i wykonanie badań medycznych. Wystąpiła u niego choroba wrzodowa dwunastnicy, grzybica, co miało związek z niewłaściwym odżywianiem, niezagwarantowaniem odpowiednich środków higieny osobistej, brakiem możliwości skorzystania z częstszych, aniżeli raz w tygodniu, kąpieli
w ciepłej wodzie. Pobyt w warunkach więziennych odbił się również na relacjach międzyludzkich wnioskodawcy. Kiedy opuścił areszt, unikał kontaktów z ludźmi, stał się nerwowy, cierpiał na bezsenność. Dopiero z upływem czasu wrócił do prawidłowego życia zawodowego, zdrowotnego i rodzinnego.

Obiektywna odmienność dolegliwości wynikających z samego faktu bycia więźniem politycznym i podlegania szczególnemu nadzorowi powodowała, iż wnioskodawca czuł się niesprawiedliwie, a wręcz bezprawnie potraktowany, co zwiększało u niego poczucie zagrożenia i realna w jego przekonaniu jawiła się możliwość zastosowania wobec niego radykalnych rozwiązań przez ówczesne władze.

Już samo zatrzymanie wnioskodawcy było dla niego przeżyciem traumatycznym, zastosowano wówczas przemoc fizyczną, zrzucono go z krzesła, obezwładniono, zakuto w kajdanki, które powodowały ból fizyczny.

Powyższe okoliczności zostały potwierdzone wiarygodnymi, zdaniem Sądu, dowodami w postaci zeznań samego wnioskodawcy, który dość precyzyjnie opisał swój pobyt w Areszcie Śledczym W. - M., jak również uzupełnione zeznaniami świadka E. K., która zrelacjonowała własne spostrzeżenia z wizyt z mężem w areszcie, czy zeznaniami świadka M. M..

Zeznania tych osób były spójne i nie występowały w nich sprzeczności. Świadkowie potwierdzili okoliczności, w jakich doszło do zatrzymania wnioskodawcy, warunki, w jakich przebywał będąc pozbawiony wolności, rygory, jakie panowały w izolacji więziennej, ograniczenia dotyczące widzeń, korespondencji prywatnej, paczek od rodziny. Świadkowie jednoznacznie zrelacjonowali wpływ izolacji więziennej na dalsze życie wnioskodawcy już na wolności, jego starania o zdobycie zatrudnienia, o byt codzienny, zmaganie się z traumatycznymi wspomnieniami wynikającymi z osadzenia. Wskazali na stan zdrowia wnioskodawcy przed, w trakcie, jak i po opuszczeniu warunków więziennych.

Wskazać należy, że nie tylko wnioskodawca, ale również jego najbliżsi, zwłaszcza żona E. K., odczuli skutki jego pozbawienia wolności. E. K., po osadzeniu wnioskodawcy w areszcie utraciła źródło utrzymania, gdyż to właśnie wnioskodawca był jedynym żywicielem rodziny. Zmuszona była wówczas liczyć na pomoc materialną rodziny i znajomych. Utraciła również codzienną styczność z wnioskodawcą, co było dla niej bolesne, bała się o jego, jak i swoją przyszłość w czasach tak niepewnych, jakim był okres stanu wojennego. Teściowa wnioskodawcy M. M. zrezygnowała ze swojego zatrudnienia w bibliotece parafialnej, polecając do pracy w jej miejsce swojego zięcia tj. wnioskodawcę, po to by wesprzeć go finansowo.

Zeznania powyżej wymienionych osób zostały pozytywnie zweryfikowane
w opiniach biegłych pneumologa (k. 80-83), gastroenterologa (k. 108-110). Biegły pneumolog- prof. W. D. potwierdził, że u wnioskodawcy gruźlica pojawiła się jeszcze przed jego osadzeniem w areszcie, że w czasie pobytu w tych warunkach nie nastąpiło w zakresie tej choroby pogorszenie stanu zdrowia, gdyż stosowane przez więzienny personel medyczny leczenie było skuteczne i nie doszło do nawrotu tej choroby w późniejszym okresie. Biegły gastroenterolog- dr n. med. M. Ł. potwierdził, że wnioskodawca wskutek pobytu w izolacji więziennej nabawił się choroby wrzodowej dwunastnicy i że sytuacje stresowe wynikające z osadzenia sprzyjały rozwojowi tej choroby, a do tego dodał, że wnioskodawca nie otrzymywał
w areszcie leków zmniejszających wydzielanie kwasu solnego, które są konieczne przy leczeniu tej choroby.

Co do grzybicy, jej wystąpienie na skutek osadzenia w izolacji więziennej, zostało potwierdzone przez samego wnioskodawcę i w tym zakresie Sąd jego zeznaniom dał wiarę, uznając je za prawdziwe. Sąd przy tym kierował się doświadczeniem życiowym, że złe warunki higieniczno- sanitarne, które w warunkach aresztu są na porządku dziennym tę chorobę mogły spowodować.

Sąd ustalając kwotę zadośćuczynienia miał również na uwadze to, że K. K. po raz pierwszy trafił do jednostki penitencjarnej. Nigdy wcześniej nie był zatrzymany, tymczasowo aresztowany i nie prowadzono przeciwko niemu postępowania karnego. Osadzenie w areszcie śledczym było dla niego zatem sytuacją nową, nieznaną i stresującą, gdyż nie znał warunków tam panujących, które przecież znacznie odbiegały od jego dotychczasowych warunków życiowych.

W konsekwencji Sąd określił wysokość zadośćuczynienia należnego K. K. na kwotę 270.000,00 zł, opierając się przy tym na rzetelnych
i zobiektywizowanych kryteriach, w oparciu o przeprowadzone dowody. Kwota ta, zdaniem Sądu, jest kwotą adekwatną, by naprawić wszelkie krzywdy i cierpienia moralne, których doznał wnioskodawca wskutek pozbawienia go wolności. Przy tym spełnia ona funkcję kompensacyjną oraz przedstawia odczuwalną wartość ekonomiczną. Postulowana we wniosku kwota zadośćuczynienia, ponad kwotę 270.000,00 zł, zdaniem Sądu, jest zbyt wygórowana i prowadziłaby do niesłusznego wzbogacenia wnioskodawcy. Dlatego też, w pozostałym zakresie, żądanie wnioskodawcy, co do zasądzenia zadośćuczynienia zostało oddalone, jako niezasadne.

Przechodząc do dalszej części wniosku K. K. dotyczącej zasądzenia odszkodowania, zasługuje on na uwzględnienie ale częściowo. Należy zauważyć, że odszkodowanie przysługuje za doznaną szkodę materialną. Zobowiązany do odszkodowania, w niniejszej sprawie Skarb Państwa, ponosi odpowiedzialność za normalne następstwa działania lub zaniechania, z którego szkoda wynikła (art. 361§1 k.c.), tj. następstwa, będące skutkiem pozbawienia wolności. W tych bowiem granicach naprawienie szkody obejmuje straty, które wnioskodawca poniósł oraz korzyści, które mógłby osiągnąć, gdyby mu szkody nie wyrządzono (art. 361§2 k.c.).

W ocenie Sądu, roszczenie K. K. co do odszkodowania jest zasadne, ale nie w takim wymiarze, jaki został finalnie przez niego określony, tj. na kwotę 116.896,00 zł.

Zanim Sąd przejdzie do wyliczenia kwoty odszkodowania należnej wnioskodawcy, należy wskazać, że przy wyliczeniu kwoty odszkodowania, Sąd posłużył się metodą dyferencyjną (różnicową), która jest jedną z metod obliczania wysokości szkody materialnej. Przy tej metodzie, szkodą jest różnica dwóch stanów dóbr: hipotetycznego, jaki istniałby, gdyby nie nastąpiło zdarzenie szkodę wyrządzające i tego stanu, który wytworzył się na skutek szkodliwego zdarzenia. Bierze się przy tym pod uwagę ogół dóbr i interesów poszkodowanego i ogół następstw zdarzenia wyrządzającego szkodę, byle mieściły się one w przyjętej koncepcji uwzględnionego związku przyczynowego i nie były wyłączone z operacji przypisania przez przepisy szczególne.

Wyliczenie kwoty bazowej przedstawia się następująco:

- wnioskodawca, kiedy był zatrudniony na umowę o pracę w (...) w W., świadczył pracę przez 42 godziny tygodniowo, przy czym stawka za 1 godzinę pracy wynosiła (...) zł, co
w przemnożeniu daje kwotę (...) zł tygodniowo, a miesięcznie daje kwotę (...) zł ((...) zł x 4 tygodnie w miesiącu). Do tego należy doliczyć premię regulaminową, która również przysługiwała wnioskodawcy u ww. pracodawcy
i wynosiła ona 30% wynagrodzenia zasadniczego. A zatem (...) zł x 30% = ***(...) zł na miesiąc.***

Zgodnie z obwieszczeniem Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego z dnia 25 maja 1990r. w sprawie przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia pracowników
w gospodarce uspołecznionej w latach 1950-1989 oraz w kolejnych kwartałach 1989r. (M.P. z 1990r. Nr 21, poz. 171), przeciętne miesięczne wynagrodzenie w roku 1985 wynosiło ***20.005,00 zł***. (w roku 1985 - wówczas bowiem wnioskodawca został pozbawiony wolności).

Wyliczenie przedstawia się zatem następująco:

x=7.425,60 zł x 100% ÷ 20.005,00 zł= ***37,1%***

- zgodnie z Komunikatem Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego z dnia 11 maja 2017r. w sprawie przeciętnego wynagrodzenia w pierwszym kwartale 2017r. przeciętne wynagrodzenie w pierwszym kwartale 2017r. wyniosło ***4.353,55 zł***.

Skoro odszkodowanie jest przyznawane na datę orzekania (rok 2017), to ***wyliczenie kwoty bazowej*** (miesięcznej) przedstawia się następująco:

4.353,55 zł (przeciętne miesięczne wynagrodzenie w I kwartale 2017r.) x 37,1% (wskaźnik ww.) = ***1615,16 zł.***

Wnioskodawca, co bezsprzecznie wynika ze zgromadzonych dowodów był pozbawiony wolności od dnia 9 marca 1985r. do dnia 13 września 1986r., czyli przez 19 miesięcy. W tym okresie nie mógł zatem wykonywać pracy zarobkowej, z uwagi na osadzenie w izolacji więziennej. Przez trzy miesiące od zatrzymania, wnioskodawca otrzymywał jeszcze wynagrodzenie z (...) w W.. A zatem szkoda, jaką poniósł wnioskodawca z uwagi na niemożność świadczenia pracy w tym zakładzie przedstawia się następująco: 19 miesięcy (okres pozbawienia wolności) – 3 miesiące (okres pobierania wynagrodzenia) =16 miesięcy x 1615,16 zł (kwota bazowa) = ***25.842,56 zł.***

Wnioskodawca przez okres 19 miesięcy pozbawienia wolności mógł otrzymywać wynagrodzenie za pracę dodatkową, gdyż taką świadczył przed osadzeniem w areszcie śledczym i która w swej miesięcznej wysokości zbliżona była do wynagrodzenia otrzymywanego za pracę w (...) w W.. A zatem szkodą, jaką poniósł wnioskodawca z uwagi na niemożność świadczenia pracy dodatkowej przedstawia się następująco: 19 miesięcy (okres pozbawienia wolności) x 1615,16 zł (kwota bazowa) = ***30.688,04 zł.***

Po opuszczeniu aresztu, K. K. nie mógł znaleźć zatrudnienia. Był bowiem tzw. więźniem politycznym, przez co trudności w znalezieniu pracy przez taką osobę były bardziej wzmożone, co wynika z zeznań jego samego, jak i przesłuchanych w sprawie świadków, czemu Sąd dał wiarę. W rezultacie K. K. pozostawał bez pracy po wyjściu z aresztu przez okres 13 miesięcy. A zatem szkoda, jaką poniósł, gdyby nie pozbawienie go wolności przedstawia się następująco w tym wypadku: 13 miesięcy (okres pozostawania bez pracy) x 1615,16 zł (kwota bazowa) =***20.997,08 zł.***

W dniu 12 października 1987r., wnioskodawca podjął pracę w bibliotece (...) w W., co w swoich zeznaniach potwierdził on sam, jak
i pozostali przesłuchani w sprawie świadkowie w osobach E. K. i M. M.. Zeznania tych osób, co do tej okoliczności były koherentne, stąd też Sąd uznał je za podstawę ustaleń faktycznych. Pracując w tej bibliotece, K. K. otrzymywał jednakże wynagrodzenie o połowę niższe, aniżeli, gdy był zatrudniony w (...)
w W.. A zatem szkoda, jaką poniósł, gdyby nie pozbawienie go wolności przedstawia się następująco: 18 miesięcy (okres pracy w ww. bibliotece) x 807,58 zł (1615,16 zł ÷ 2 = 807,58 zł- kwota bazowa) = ***14.536,44 zł.***

Łączna wysokość szkody poniesionej przez wnioskodawcę wynikająca ze zsumowania powyższych kwot wyniosła zatem: 25.842,56 zł + 30.688,04 zł + 20.997,08 zł + 14.536,44 zł = ***92.064,12 zł.***

Sąd zasądził na rzecz K. K. z tytułu odszkodowania kwotę 92.064,12 zł, uznając ją za udowodnioną zgodnie z zasadami wyrażonymi w art. 6 kodeksu cywilnego. Roszczenie wnioskodawcy co do zasądzenia odszkodowania
w kwocie przekraczającej 92.064,12 zł, zostało przez Sąd oddalone, jako nieuzasadnione.

Wobec powyższej argumentacji, Sąd przyznał wnioskodawcy zadośćuczynienie
w wysokości 270.000,00 zł i odszkodowanie w wysokości 92.064,12 zł wraz
z odsetkami ustawowymi liczonymi od dnia uprawomocnienia się wyroku do dnia zapłaty. Dodać należy, że odsetki za czas do wydania przez sąd prawomocnego orzeczenia odszkodowawczego nie przysługują (tak Sąd Najwyższy w postanowieniu z dnia 29 kwietnia 1991r.V KRN 475/90, publ. OSNKW 1991/10-12/52).

O kosztach postępowania Sąd orzekł na podstawie art. 13 ustawy z dnia 23 lutego 1991r. o uznaniu za nieważne orzeczeń wydanych wobec osób represjonowanych za działalność na rzecz niepodległego bytu Państwa Polskiego (Dz.U. z 2015r., poz. 1583 j.t.), zgodnie z którym koszty postępowania w sprawach objętych ustawą ponosi Skarb Państwa.

Sąd kosztami sądowymi obciążył zatem Skarb Państwa.

Z uwagi na powyższe, Sąd Okręgowy orzekł jak w sentencji wyroku.